

สร้อยสุข พงษ์พูล : แนวทางการพัฒนาที่ตั้งและโครงข่ายท่าข้าว : กรณีศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (THE DEVELOPMENT GUIDELINES FOR LOCATION AND NETWORK OF RICE MARKET : THE CASE STUDY OF LOWER NORTHEAST REGION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. บรรณโคภิชร์ เมฆวิชัย ; 244 หน้า. ISBN 974 - 635 - 766 - 2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดที่ตั้งและโครงข่ายท่าข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญและมุกดาหาร โดยสรุปและเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมกับการจัดตั้งเป็นศูนย์กลางของท่าข้าวระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นสำหรับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดที่ตั้งและโครงข่ายท่าข้าวได้จากการศึกษาปัจจัยจากทฤษฎีแหล่งที่ตั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตลาดข้าวจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับท่าข้าวในภูมิภาคอื่น สรุปเป็นปัจจัยที่ใช้กำหนดที่ตั้งและโครงข่ายท่าข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดที่ตั้งท่าข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จะประกอบด้วย ปัจจัยด้านแหล่งที่ตั้ง ปัจจัยด้านแรงงาน ปัจจัยด้านการคมนาคม ปัจจัยด้านโรงสี ปัจจัยด้านการบริการขั้นพื้นฐาน ปัจจัยด้านตลาดส่งออก ปัจจัยด้านท่าเรือ ปัจจัยด้านขอบเขตตลาด ปัจจัยด้านการรวมกลุ่มของเกษตรกร ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านสถาบันการเงิน

ปัจจัยทั้งหมด ถูกนำมาลำดับความสำคัญ โดยจัดทำแบบสอบถามตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษาทั้ง 9 จังหวัด ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกร จำนวน 120 ราย กลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าว จำนวน 32 ราย กลุ่มผู้ประกอบการตลาดข้าว จำนวน 7 ราย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตลาดข้าว จำนวน 80 ราย จำแนกเป็นพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 27 ราย เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด จำนวน 34 รายและเจ้าหน้าที่พาณิชย์จังหวัด จำนวน 19 ราย รวมแบบสอบถามทั้งหมด 239 ราย

ข้อมูลจากการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษาจะถูกแปลงเป็นค่าน้ำหนัก เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่โดยการเฉลี่ยอัตราส่วนร้อยละของแต่ละปัจจัย พร้อมกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ศึกษา ปรับฐานข้อมูลให้เป็นฐานเดียวกันโดยใช้ค่ามาตรฐาน นำมาให้ค่าน้ำหนักตามลำดับความสำคัญของปัจจัย สรุปเป็นที่ตั้งและโครงข่ายท่าข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดที่มีศักยภาพสูงที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา รองลงมา คือ จังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ชัยภูมิ ยโสธร อำนาจเจริญและมุกดาหาร ซึ่งจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดอุบลราชธานี เหมาะสมในการจัดตั้งเป็นศูนย์กลางท่าข้าวระดับภูมิภาค โดยมีอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด มีศักยภาพสูงที่สุดในการจัดตั้งเป็นศูนย์กลางท่าข้าวในระดับท้องถิ่น

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง.....
สาขาวิชาการวางแผนภาค.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิติต *นิติต พงษ์พูล*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[ลายมือ]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม